

„ЧУДЕСНОТО“ РАЖДАНЕ НА ХАЙДУТИНА

Искам да се спра и на още един вариант на осмисляне на наследени митологични представи, битувачи в сливенския хайдушки фолклор. Това са текстовете с мотив бремна булка начело на хайдушката дружина обира хазна. Всъщност този мотив е вариант на мотива жена - войвода, развил се освен по посока на идеята за необикновените качества на войводката, но и по посока на идеята за възпроизводството на хайдутството и вероятно за посвещение в хайдутство.

Обикновено сюжетът в тези текстове се развива идентично. Хайдутин вика сестра си да му помогне да оберат царска хазна. В съответствие с мотива жена-войвода това е възможно и е факт в хайдушкия фолклор като ситуация и образи.

Трябва да се отбележи, че в някои текстове войводството на жена /мома/ е прикрито чрез преобличането жена-мъж. Преобличане, което обезпечава правото на войводство в конкретно съдържателен аспект. В други текстове женското войводство е явно обозначено. Но в посочения мотив става дума за осмислянето на войводството на „непразна“ жена, което, както и да бъде погледнато е необичайно. Затова е логично да се предположи, че съществува определено някаква причина за изграждане на такъв образ, особено като се имат предвид схващанията на патриархалния морал относно задълженията на жената и още повече, когато е „трудна“.

Може да се предположи, че в цитирания текст е налице иновационно осмисляне на мита за чудесното раждане.¹⁰⁹ Обирът на хазна като хайдушки подвиг е база за това. Дилияна се съгласява да помогне на брат си и да събере дружина само за обира „докат хазната премине“. Събира се дружината, но при вида на хазната се разбягва и тогава се проявяват необикновените качества на войводката, избивайки